

[Carsten Raft.]

høre en sagkyndig ledelse om tingene, idet man siger: der er den og den behovssituation for statens finanser, må vi få jeres råd om, hvordan vi skal lægge det an, og hvordan man skal gøre det mest forsvarlig. Men man hører den altså ikke.

Nu kunne man komme ind på almindelige betragtninger om, hvordan forholdet er mellem en ansvarlig minister og hans embedsmænd, men det ejendommelige er, at den lov, det drejer sig om, loven om forsvarrets ordning, har meget skarpe bestemmelser med hensyn til den ansvarlige ledelse, og i hvilken grad den skal høres. Det starter med, at det i loven af 27. maj 1950 hedder, at forsvarschefen „er ansvarlig for værnenes uddannelse og brugbarhed“ — der står ikke noget om ministeren. Hvordan kan forsvarschefen være ansvarlig, når andre faktorer træffer bestemmelse om, hvor lang tid de indkaldte skal uddannes, hvor lang tid de skal dygtiggøres? Det går over til den nugældende lov, lov-bekendtgørelse nr. 131 af 31. marts 1952, hvor det i § 5 hedder, at forsvarschefen „er overfor forsvarsministeren ansvarlig . . .“ Det er en selvfølge, fordi ministeren er den ansvarlige, men det står her på en måde, som det ikke står i nogen anden lov overhovedet, at forsvarschefen er „ansvarlig for værnenes uddannelse og brugbarhed“. Det er efter min opfattelse — jeg ved, det er det ikke efter den højtærede ministers opfattelse — lige på kanten af det forsvarlige, hvis man træffer dispositioner, der afgørende bestemmer vilkårene, hvorunder uddannelsen finder sted, uden at have forhandlet med forsvarschefen og fået hans råd. Og det samme gælder forsvarsstyrelsen, hvorom der udtrykkeligt står — og det er uændret fra den gamle lov — at den skal drøfte forskellige ting, „samt iøvrigt spørgsmål af større rækkevidde eller principiel betydning for det samlede forsvar“. Det er altså ikke sket her. Jeg ved, at ministeren, som aldrig er bange for at tage et ansvar og aldrig er bange for at sige, at det skal han nok klare, også vil sige det ved denne lejlighed, men jeg vil dog mene, at når man har truffet så afgørende vidtrækkende bestemmelser, så må det være en misligholdelse af loven, der

har fundet sted ved den fremgangsmåde, ministeren har valgt.

Jeg vil gerne have lov til at forsøge at gøre op, hvad det er, der sker. Der var jo fra ministerens side i hans meget dygtige tale, hans agitatorisk meget stærke tale, ligesom et slags ping-pong spil: hvad den ene havde sagt, hvad den anden havde gjort, og hvordan man havde det med hinanden, men den egentlige redegørelse har vi ikke fået. Jeg tænker på et spørgsmål som det med de 3 000 færre indkaldte. Nu beder jeg den højtærede minister tilgive mig, hvis jeg kommer til at sige ting, som ikke er rigtige, men vi har jo kun vore „plumrede“ kilder at holde os til og ikke andet, vi har ikke i tinget fået nogen virkelig redegørelse for, hvad der sker, og hvad der er aftalt, men ud fra disse „plumrede“ kilder vil jeg altså have lov til at gøre opmærksom på, at jeg har fået den opfattelse, at hele historien om disse 3 000 indkaldte, der i virkeligheden ikke duede og alligevel blev hjemsendt, så det er ganske overflødig at indkalde dem, ikke holder, for de var udskrevet. Det var altså det hele materiale, tjenstdygtige og mindre tjenstdygtige, der blev udskrevet — altså vil der ske en reel formindskelse med 3 000 indkaldte.

Den højtærede minister har selv været inde på det. Men jeg vil nok have lov at spørge: Nærmer vi os ikke meget stærkt minimum for de forpligtelser, vi er gået med til på Lissabonmødet og ved andre lejligheder, og er vi ikke absolut i underkanten ved den beslutning, der er truffet med hensyn til tjenestetiden?

Jeg har i de sidste år opholdt mig en del ved fremmede hære ved SHAPE og gjort mine iagttagelser, og jeg mener, jeg har ret, når jeg siger, at det er NATOs militære ledelses faste opfattelse, at 18 måneders tjenestetid som uddannelsestid — det blev startet som beredskabstid, det er rigtigt, fordi det lå lige for hånden, at det var nødvendigt at lave en beredskabsstyrke — plus genindkaldelse er et minimum. Jeg er kommet til den overbevisning, bl. a. ved at overvære manøvrer nede i Tyskland og ved at tale med officerer af alle nationer, men ganske særligt de vesteuropæiske nationer, med journalister og politikere, at man ser